

Slanke ensartede søer giver lavere sofoderforbrug

Undersøgelse: Seges Gris har på baggrund af en dataanalyse undersøgt hvilket rygspækmål ved faring, der sikrer en høj produktivitet i farestalden.

Konklusion

- Seges Gris anbefaler, at søer skal have 14-17 mm rygspæk ved faring – tidligere anbefalede 16-19 mm rygspæk. Denne ændring kan give en besparelse på mellem 50 og 100 FE pr. årssø.

Af Camilla Kaae Højgaard, seniorkonsulent, cakh@seges.dk

Seges Gris har lavet en dataanalyse på baggrund af data fra 3.900 kuld, hvor 1.-5. kuldssøer fik målt rygspæktykkelse lige efter faring. Dataanalysen viste, at når søerne havde mellem 12 og 20 mm rygspæk ved faring, så havde de samme daglige kuldtilvækst og samme antal fravænnede grise. Kun søer med under 12 og over 20 mm rygspæk fravænnede marginalt færre grise og havde en anelse lavere kuldtilvækst. Der var overordnet ingen forskel i, hvor mange totalfødte eller dødfødte grise søerne fik i intervallet 9-26 mm rygspæk. Dog fik 5. kuldssøer med under 13 mm rygspæk flere dødfødte grise. Den efterfølgende reproduktion i form af antal dage fra fravæning til løbning, faringsprocent og totalfødte grise var ikke påvirket af søernes rygspæktykkelse. Det blev påvist, at jo slankere søerne var, jo lavere vægt-

og rygspæktab havde de. Resultaterne gav anledning til en ny anbefaling for rygspæk ved faring på 14-17 mm.

Lavere foderforbrug pr. årssø

Den nye anbefaling medfører, at inddelingen af søerne ved fravæning i kategorierne mager, middel og fed ændres, hvilket er illustreret på figuren. Dette giver en besparelse på ca. 20 FE pr. årssø, da færre søer skal på foderkurven til 'magre' søer (4,5 FE pr. dag fra løbning til dag 30). Desuden vil hovedparten af de søer, der fravænnedes 'magre', have opnået 'middel' huld allerede efter 30 dage, idet forskning fra Aarhus Universitet viser, at når en mager sø tildeles 4,5

FE pr. dag i de første 30 dage, så tager den ca. 3 mm rygspæk på. Dermed kan næsten alle søer i besætningen fodres med samme kurve fra dag 30 til 84 (2,3 FE pr. dag) og fra dag 84 til faring (3,5 FE pr. dag). Den mindre andel af søer, der skal følge foderkurven til 'magre' søer midt i drægtigheden (3,5 FE pr. dag) forventes at give en yderligere besparelse på 30-80 FE pr. årssø. Der forventes derved en besparelse på i alt 50-100 FE pr. årssø.

Rygspækscan dine søer

Det optimale er at rygspæks-canne søerne tre gange pr. cyklus: Ved fravæning, omkring dag 30 efter løbning og ved faring. Det er ikke nok at se og mærke på søerne, da muskuløse søer ikke nødvendigvis er fede søer. Rygspækmålingerne er et værktøj til at sikre, at gruppering, foderkurver og foderblandinger er korrekte. Når der er styr på søernes huld, kan antallet af målinger reduceres til f.eks. hvert 10. hold for at justere øjemålet.

Efterrationale

Seges har tidligere anbefalet, at søer skal have en rygspæktykkelse på 16-19 mm ved faring. Denne anbefaling stammede fra 2010, hvor en dataanalyse viste, at der var mindre risiko for dødfødte grise og skuldarsår, når sø-

Tidligere huldinddeling ved fravæning



Mager
< 13 mm



Middel
13-16 mm



Fed
> 16 mm

Fakta

Nye anbefalinger for rygspæk bidrager til reduktion af sofoderforbruget.

- 14-17 mm rygspæk ved faring er målet
- 12-14 mm rygspæk ved fravæning er målet
- Ved 4,5 FE pr. dag har de fleste 'magre' søer reetableret 3 mm rygspæk efter 30 dage
- En sø tager ca. 1,5 mm rygspæk på fra dag 30 til faring, når normer for protein og lysin overholdes

Inddeling af søer i kategorierne 'mager', 'middel' og 'fed' ved fravæning.

**Ny
huldinddeling
ved fravæning**



Mager
< 12 mm



Middel
12-14 mm



Fed
> 14 mm

erne havde min. 15 mm rygspæk ved faring. Siden den gang er normer for protein og aminosyrer til diegivende søer blevet markant øget. Det har resulteret i, at søerne i dag taber sig langt mindre i farestalden. Den nye anbefaling for rygspæk sikrer desuden, at søerne får mindre huldudsving og bliver mere ensartede over tid, da slanke søer taber mindre rygspæk. Da de fleste griseproducenter endvidere i dag anvender blandinger til drægtige søer, som holder sig til gældende norm, og derved ikke overforsyner med protein og aminosyrer, er mulighederne for at reetablere huld i drægtighedsperioden optimeret. Derfor forventer Seges Gris ikke, at risikoen for skuldersår øges ved at sænke anbefalingen for rygspæk ved faring til 14-17 mm. Dog understreger Seges Gris, at der altid bør være fokus på at undgå skuldersår.